

STIGESPILL - DEMOKRATIETS HISTORIE

100 MÅL	99	98	97	96	95	94	93	92	91
90	89	88	87	86	85	84	83	82	81
80	79	78	77	76	75	74	73	72	71
70	69	68	67	66	65	64	63	62	61
60	59	58	57	56	55	54	53	52	51
50	49	48	47	46	45	44	43	42	41
40	39	38	37	36	35	34	33	32	31
30	29	28	27	26	25	24	23	22	21
20	19	18	17	16	15	14	13	12	11
1 START	2	3	4	5	6	7	8	9	10

REGLER FOR STIGESPILL

Kast terningen og flytt spillebrikken forttest mulig fra start til mål. Med litt flaks lander du på et blått felt og kan klatre opp en stige. Eller du har uflaks og lander på et rødt felt og ramler ned en stige. Når du lander på et grønt felt; Finn teksten til det grønne feltet du landet på (**nummer på felt=nummer på tekst**). Følg instruksjonen i teksten ☺

Hvem klatrer opp, hvem faller ned, og hvem kommer først i mål?

NÅR DU LANDER PÅ ETT AV DE GRØNNE FELTENE...

2. De greske bystatene gir alle mannlige borgere stemmerett! Ære være dem, og du får et ekstra kast	4. Vikingtiden var en blodig tid. Stå over ett kast mens du sørger over de døde.
8. Vikingene var tidvis demokratiske, i den forstand at man hadde bygdeting hvor viktige emner ble diskutert. Hvilke emner ville du diskutert med vikingene? Rykk ett felt frem hvis du kommer på et emne som vikingene ville vært interessert i.	15. Middelalderen var en dårlig tid for demokratiet. Stå over to kast mens du ber til Gud, hyller kongen, og jobber på markene for å samle nok mat til familien din.
18. Magna Carta undertegnes i 1215 i England. Det viktigste i Magna Carta er at ingen frie menn skal arresteres, gjøres fredløse eller straffes uten å bli dømt av sine likemenn i henhold til landets lover. Og det liker vi, så du får hoppe tre felter fremover!	20. Nå kommer opplysningstiden. Mener de andre du spiller med at du er opplyst? Hvis flertallet stemmer ja kan du rykke frem to plasser. Hvis flertallet mener nei, rykk to tilbake.
21. Opplysningstiden var viktig for demokratiet fordi man begynte å begrense statens makt, og folkesuverenitetsprinsippet ble oppfunnet. Men hva er folkesuverenitet? Be læreren komme, og forklar for ham/henne hva det er. Klarer du det ikke? Rykk to felter tilbake og stå over ett kast.	24. Smartingen Charles De Montesquieu finner opp maktfordelingsprinsippet. Klarer du å ramse opp de tre maktene? Da kan du hoppe to steg frem. Klarer du det ikke? Stå over ett kast, og prøv igjen! Du får ikke gå videre før du svarer riktig.
29. Alle på gruppa roper «hurra for maktfordelingsprinsippet» høyt etter tur. Den som eventuelt ikke roper må stå over ett kast.	33. «Bill of rights» blir innført i England, og med dette får parlamentet makt over statsstyret, noe som svekker kongens eneveldige makt. Du kan feire dette med å flytte tre felter frem.

<p>36. Den amerikanske uavhengighetserklæringen i USA legger grunnlaget for at den første staten som er basert på at innbyggerne er likeverdige dannes. Du kan feire dette med å flytte fire felter frem.</p>	<p>40. Den franske revolusjon bygger videre på likhetstankene fra England og USA med slagordet frihet, likhet og brorskap. Rop hurra mens du later som om du spidder en adelig med en høygaffel, og flytt tre felter frem. Ingen hurrarop/spidding – ingen flytting.</p>
<p>46. Det tar lang tid før alle de gode tankene fører til at alle innbyggere i vestlige land faktisk får stemmerett og like rettigheter. Kjed deg gjennom 1800-tallet uten stemmerett mens du står over to kast.</p>	<p>47. I 1898 fikk menn over 25 år stemmerett i Norge. Rykk tre felter frem hvis du er mann/gutt, bli stående om du er kvinne/jente.</p>
<p>53. I 1913 fikk kvinner over 25 år stemmerett i Norge. Rykke tre felter frem hvis du er kvinne/jente, bli stående om du er mann/gutt.</p>	<p>60. Stemmerett, likestilling og frihetstanker munner ut i det statsvitene kaller « the first wave of democracy», og i tiden tidlig på 1900-tallet blir 29 land i verden demokratiske. Flytt fire felter frem mens du gleder deg over demokratiets fremmarsj.</p>
<p>62. Første verdenskrig var grusomme greier. Stå over ett kast mens du forestiller deg hvordan det var å være skyttergravssoldat.</p>	<p>65. Mussolini overtar i Italia, og den første demokratiseringsbølgen snur. Antallet demokratier i verden går fra 29 til 12 i tiden frem mot andre verdenskrig. Flytt to felter tilbake.</p>
<p>66. Folkeforbundet blir opprettet etter første verdenskrig som forløper til FN. Selv om man ikke oppnådde mye, var frøet om en samlende verdensorganisasjon sådd. Flytt ett felt frem.</p>	<p>72. Nazisme, fascisme og kommunisme dominerer i Europa i tiden frem mot andre verdenskrig. Du gjemmer deg på et loft i flere tiår, og mens du gjør det må du stå over to kast.</p>
<p>74. Andre verdenskrig kommer, og grusomhetene når nye høyder. Men mange kjemper mot nazismen. Ville du kjempet? Flytt fire felter frem hvis (flertallet av) de andre du spiller med mener du ville vært motstandsmann under krigen. Flytt to felter tilbake hvis (flertallet av) de andre du spiller med mener at du ville gjemt deg på loftet.</p>	<p>77. FN opprettes i 1945, hurra! Flytt to felter frem.</p>

<p>80. Avkolonisering og demokratisering preger mange land i Asia og Afrika på 1950- og 1960-tallet, for eksempel Kongo. Dette kalles den andre demokratiseringsbølgen. Flytt to felter frem.</p>	<p>81. Mange av landene i den andre demokratiseringsbølgen blir autoritære og er preget av maktmisbruk. Flytt to felter tilbake.</p>
<p>86. Den tredje demokratiseringsbølgen i verden inntreffer når Sovjetunionen rakner og mange land i Øst-Europa blir mer demokratiske. Lat som om du står på Berlin-muren i 1989, ta en liten glad trall, og du får to ekstra kast. Vil du ikke glede deg med tyskerne? Flytt tilbake til de autoritære landene på felt nummer.</p>	<p>87. USA-initierte operasjoner i etterkant av 9/11 søker også å fremme demokrati, men her er meningene om resultatene delte. Flytt to felter frem hvis du mener USAs intervensjoner har vært en suksess. Flytt to felter tilbake om du mener at det beste hadde vært om USA hadde holdt seg ute av f.eks. Afghanistan og Irak.</p>
<p>92. Den arabiske våren bryter ut våren 2011, og teoretikerne tror at dette kan være en fjerde demokratisk bølge. Dette har foreløpig ikke gått så bra, og i mange land går utviklingen feil vei. Bli stående på stedet hvil (les: Stå over ett kast) mens du venter på utfallet av krigen i Syria.</p>	<p>94. En fantastisk gruppe elever skal lære masse om demokrati, men får ikke gjort noe som helst i timene, og får dermed for dårlige karakterer til å komme i mål. Trill terningen og flytt det antallet felter som terningen viser, men bakover.</p>
<p>99. En fantastisk gruppe elever skal lære masse om demokrati, men får ikke gjort noe som helst i timene, og får dermed for dårlige karakterer til å komme i mål. Rykk tre felter tilbake.</p>	

Klipp ut spillkortene 😊